

GEHOORSCHADEPREVENTIE BIJ EVENEMENTEN

Risico op gehoorschade

Ieder jaar lopen tienduizenden jongeren in Nederland gehoorschade op door vrijetijdslawaai, ongeveer de helft tijdens het uitgaan. Hoe hoger het geluidsniveau en hoe langer de blootstellingsduur van bezoekers, hoe groter het risico.

Het Rijk heeft op 14 februari 2014 (update 2016) een convenant gesloten met de Vereniging Nederlandse Pop-podia en -Festivals en met de Vereniging van EvenementenMakers over maatregelen tegen gehoorschade bij evenementen. Daarnaast hebben zij samen met andere partijen de voorlichtingscampagne 'I love my ears' gelanceerd. De maatregelen in het convenant zijn een stap in de goede richting, maar niet voldoende. Zo is het in het convenant opgenomen maximale geluidsniveau van 103 dB(A) (LAeq gemiddeld over 15 minuten) heel hoog. Bezoekers die geen goede gehoorbescherming dragen, hebben dan nog steeds een grote kans om gehoorschade op te lopen. Daarnaast is lang niet elke evenementenorganisatie bij dit convenant aangesloten en geldt het niet voor discotheken en andere horecagelegenheden.

GGD GHOR Nederland adviseert om bij een gemiddeld geluidsniveau dat hoger is dan 92dB(A) altijd extra maatregelen te treffen om gehoorschade bij uitgaanspubliek te voorkomen of te beperken. Voor evenementen gericht op kinderen adviseert zij maximaal 88dB(A). Dit advies is gebaseerd op een expert opinion van Nederlandse audiologen, welke tevens wordt ondersteund door de Nederlandse Hoorstichting.

Vaak is de gehoorschade onomkeerbaar, met als gevolg blijvende handicaps als oorsuizingen, geluidsvervorming en gehoorverlies. Dit kan leiden tot aandachts- en leerproblemen, sociaal isolement en in het ergste geval levenslange arbeidsongeschiktheid. Met de juiste maatregelen, is dit echter te voorkómen.

Noodzakelijke maatregelen

1. Beperken geluidsvolume

Zorg voor geluidsniveaus lager dan 103 dB(A) en zo veel mogelijk in de buurt van de gezondheidskundige streefwaarde van 92dB(A). Het gaat daarbij om een LAeq gemeten over 15 minuten, op 2 meter boven de vloer, ter hoogte van de hoogst blootgestelde bezoeker.

Let op: evenementen gericht op kinderen, zoals schoolfeesten en kinderdisco's, verdienen speciale aandacht! Van kinderen kan namelijk niet verwacht worden dat zij hun eigen gehoor beschermen. Een maximale geluidbelasting van 88dB(A) (LAeq, zoals hierboven beschreven) is dan passend; waarschuwingen en gehoorbescherming zijn dan niet nodig.

2. Informatievoorziening bezoekers

Bij geluidsniveaus hoger dan 92dB(A) is dragen van gehoorbescherming erg belangrijk. Zorg er dus voor dat bezoekers worden voorgelicht over de risico's op gehoorschade en hoe gehoorschade voorkómen kan worden. Alleen dan kunnen zij hun deel van de verantwoordelijkheid nemen.

Informeer bezoekers over:

- hoe zij gehoorschade kunnen voorkomen (voorlichtingsmateriaal en tips o.a. via www.hoorstichting.nl en www.ilovemyears.nl);
- waar goede oordoppen verkrijgbaar zijn op het terrein en
- de te verwachten geluidsniveaus en op welke plekken het volume zo laag is dat je het gehoor rust kunt geven. Denk daarbij aan geluidplattegronden en actuele decibeldisplays.

Bezoekers kunnen op verschillende manieren geïnformeerd worden. Denk bijvoorbeeld aan de website van het evenement, tickets, plattegrond, programmaboekje, posters, digitale schermen, enzovoorts.

3. Gehoorbescherming

Zorg voor beschikbaarheid van betaalbare oordoppen die de blootstelling aan geluid aanzienlijk reduceren zonder dat dit ten koste gaat van de geluidbeleving (beschermingsfactor >SNR15). Schuimoordoppen raden we af. Daarvan is bekend dat deze vaak niet goed ingedaan worden, waardoor er een vals gevoel van veiligheid ontstaat. Bovendien vervormen schuimoordoppen de muziek en kun je daarmee lastig een gesprek voeren. Zie www.hoorstichting.nl voor meer informatie over geschikte oordoppen.

Tips en adviezen

- Verkoop gehoorbescherming online (bij de tickets) en bij de kassa (op de prijslijst naast consumpties) en hang op duidelijk zichtbare plekken oordoppenautomaten op (bijvoorbeeld bij kluisjes).
- Bied een fabrikant van goede en betaalbare gehoorbescherming (gratis of tegen gereduceerd tarief) een standplaats aan, waar zij de verkoop van gehoorbescherming en de voorlichting erover kunnen doen.

Aanvullende maatregelen

Onderstaande maatregelen helpen de gehoorschaderisico's van bezoekers verder te beperken, meestal zonder aantasting van de geluidbeleving:

- Creëer geluidsluwe zones en las stilte pauzes in op festivals. Zorg ook voor dynamiek in de muziek door een bewuste afwisseling van geluidsvolume tussen en binnen nummers. Daardoor blijft de beleving goed gedurende het evenement (of neemt deze zelfs toe!), zonder dat het nodig is om de volumeknop in de loop van de tijd steeds verder open te draaien.
- Scherm de geluidsboxen af tot een afstand van tenminste 2 meter tot het publiek.
- Bepaal de meest ideale opstelling van de geluidsinstallatie en inrichting van de locatie, met het doel de geluidsbelasting voor de bezoekers te beperken. Let op bij buitenevenementen: dit moet niet ten koste gaan van de geluidbelasting bij omwonenden, i.v.m. geluidhinder.

- Naast het risico op gehoorschade, lopen bezoekers van evenementen ook gezondheidsrisico's bij (te veel) gebruik van alcohol en drugs; het is zelfs zo dat alcohol en drugs het risico op gehoorschade aanzienlijk verhogen. Tref ook voor deze gezondheidsrisico's passende maatregelen. U kunt daarvoor advies vragen aan uw GGD.

Draagvlak

Er is draagvlak voor maatregelen tegen gehoorschade onder uitgaanspubliek. Uit grootschalig onderzoek in opdracht van de Nationale Hoorstichting (2012), blijkt bijvoorbeeld dat 82% van het uitgaanspubliek er van uitgaat dat muzieklocaties en de overheid maatregelen treffen tegen gehoorschade. Uit ander Nederlands onderzoek kwam naar voren dat 84% van de bezoekers van een evenement het geluidsvolume te hard vond en daardoor pijn kreeg aan het gehoor. Ook gaat een derde van de festivalbezoekers wel eens eerder weg vanwege het hoge geluidsniveau.

Meer informatie

Meer informatie over de risico's van gehoorschade, inclusief de effecten per geluidsniveau en blootstellingsduur, leest u op de website van de Nationale Hoorstichting (www.hoorstichting.nl).

Voor vragen of advies kunt u contact opnemen met de GGD, team gezondheid milieu en veiligheid (tel 0900-3686868; milieu@ggdgmw.nl).